

## Tárgytematika / Course Description

### Szociális munka elmélete

**ANSZPA1031**

**Tárgyfelelős neve /**

**Teacher's name:** Kóbor Krisztina

**Félév / Semester:** 2016/17/1

**Beszámolási forma /**

**Assesment:** Vizsga

**Tárgy heti óraszám /**

**Teaching hours(week):** 2/1/0

**Tárgy féléves óraszám /**

**Teaching hours(sem.):** 0/0/0

---

### OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

#### *A tantárgy oktatásának célja*

A tantárgy a szociális munka tárgykörbe tartozó tárgyak első (alapozó) egysége. Ebből következően a cél az, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szociális munka elméletével, a segítő tevékenység alapvető céljaival, a szociális szakember segítségnyújtási lehetőségeivel (s ezek határaival), a szociális munka szemléletmódjával (értékpreferenciáival) és leggyakrabban alkalmazott módszereivel. A tantárgy oktatásának további célja, hogy a hallgatók úgy sajátítsák el az általános szociális munka alapvető ismeretanyagát, hogy arra építve a későbbiekben eredményesen tudják feldolgozni a szakmai törzsmódulban az erre épülő szociális munka elmélet és gyakorlata tantárgy tartalmait.

#### **Követelmények, kompetenciák**

A tantárgy tartalmának elsajátítása után a hallgatók:

- felismerik a különböző élethelyzetekben kialakuló szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket, képesek ezek feldolgozására, a társadalmi összefüggések értelmezésére és rendszerszerű elemzésére;
- képesek eldönteni, hogy egy adott szociális problémát milyen megközelítésekben lehet kezelni, megoldani, megelőzni, kedvezőtlen hatásait tompítani, ismerik a szociálpedagógiai tudás, a segítő célú szakmai beavatkozás határait,
- képesek a segítő tevékenység során a kliens érdekében más szakemberekkel történő együttműködésre,
- a későbbiekben a segítő beavatkozások során képesek a szakmai szempontok mellett az etikai aspektusok figyelembe vételére, a kliensekkel való humánus és toleráns együttműködésre.

---

## TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

### Témakörök

- A szociális munka mint tudomány és mint tevékenység.
- A szociális munka helye és szerepe a társadalomtudományokban és a társadalomban.
- A szociális munka kialakulásának társadalmi körülményei, a kialakulás, fejlődés, specializálódás fontosabb állomásai.
- A szociális munka alkalmazott munkaformái, a munkaformák hasonlóságai és különbségei.
- A szociális munka értékei és etikai alapelvei. A szociális szakemberek etikai kódexe.
- A szociális munka alkalmazásának alapvető dilemmái.
- A szociális munka végzéséhez szükséges alapvető ismeretek és képességek.
- Ökológiai szemléletmód alkalmazása a szociális munkában.
- A különböző speciális modellek használatának szerepe és jelentősége a szociális munkában.
- A szociális munka elsődleges és másodlagos célzottai. A prevenció és a korrekció szerepe, a „kirekesztett” helyzetben lévők segítségének lehetőségei.
- A szociális szakember helye a „szociális hálóban”, a szociális szakember lehetséges szerepei.
- Az állam, az önkormányzatok, a civil- és egyházi szervezetek szerepe és lehetséges együttműködése a szociális ellátásokban.
- A kliens kapcsolatrendszerének és erőforrásainak feltérképezése, a feltérképezés speciális technikái a szociális munkában.
- Speciális esetek megismerése, a szupervízió és az esetmegbeszélés szerepe a szociális munkában.

---

## SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

### Követelmények

Az aláírás megszerzésének és a vizsgára bocsátásnak a feltétele az év közben sikeresen megírt zárthelyi dolgozat. A zárthelyi dolgozat tartalma az előadások, szemináriumok és a kötelező irodalmak anyaga. A dolgozat egy alkalommal javítható. Jeles vagy jó eredményű zárthelyi dolgozat megírása esetén a kollektívum jegy megajánlásra kerül. A kollektívum a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatban foglaltak szerint javítható.

---

## KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

### Kötelező tankönyv

Soós Zsolt (2005): A szociális munka alapjai. Pécs: Comenius Bt. 11 – 50, 177 -181.

Soós Zsolt (2012): Szociális munka módszerek alkalmazása a gyakorlatban

- a szociális esetmunka gyakorlata. Győr: NYME-AK, 7-30, 52-62.

<http://ak.nyme.hu/moodle/mod/resource/view.php?inpopup=true&id=4451> (2013.09.02.)

### **Kötelező irodalom**

1. Ferge Zsuzsa (2000): Elszabaduló egyenlőtlenségek. Budapest: A szociális szakképzés könyvtára, 113 – 135.
2. Havasi Éva: Szegénység és társadalmi kirekesztettség a mai Magyarországon in: Szociológiai Szemle 2002/4
3. Lorenz, Walter: Szociális munka Európában – áttekintés és jövőbeni fejlődési irányok Esély 2003/3.
4. Spéder Zsolt: Szegénység Magyarországon – az arányosított deprivációs index koncepciója alapján in: Szociológiai Szemle 2002/4.
5. Szalai Erzsébet: Globalizáció, rendszerváltás, szegénység – és az értelmiség felelőssége Szociológiai Szemle 2002/4